

Predkladacia správa

Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov (ďalej len „VZ OSN“) vo svojej rezolúcii 55/61 zo 4. decembra 2000 uznalo potrebu vypracovať účinný medzinárodný právny nástroj proti korupcii, nezávislý od Dohovoru OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu z 15. novembra 2000. Zároveň rozhodlo vytvoriť osobitný výbor poverený rokovať o vytvorení takéhoto právneho nástroja vo Viedni v sídle Úradu OSN pre kontrolu drog a prevenciu kriminality.

V rezolúcii 56/260 z 31. januára 2002 VZ OSN rozhodlo, že osobitný výbor poverený rokovať o dohovore proti korupcii bude mať za úlohu vytvoriť všeobecný a účinný dohovor, ktorý bude nazvaný „Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii“. Súčasne požiadalo tento osobitný výbor o vypracovanie návrhu dohovoru.

Dohovor OSN proti korupcii (ďalej len „dohovor“) bol prijatý vo forme rezolúcie na 58. schôdzi VZ OSN dňa 31. októbra 2003 v New Yorku. Ide o medzinárodnoprávny nástroj univerzálneho charakteru, ktorý komplexne inkriminuje korupciu.

Text dohovoru sa člení na preambulu a osem kapitol (I. Všeobecné ustanovenia, II. Preventívne opatrenia, III. Trestnosť a uplatňovanie práva, IV. Medzinárodná spolupráca, V. Vrátanie majetku, VI. Technická pomoc a výmena informácií, VII. Mechanizmy na uplatňovanie dohovoru, VIII. Záverečné ustanovenia).

Dohovor má univerzálny charakter, ktorý môže byť solídnym základom pre boj proti korupcii v globálnom meradle. Jeho vznik je jednoznačne pozitívnou skutočnosťou napriek všeobecnej kritike pre jeho „zmäkčený“ charakter z dôvodu existencie viacerých kľúčových článkov, ktoré nemajú záväzný ale len odporúčajúci charakter (napr. transparentnosť financovania politických strán, povinnosť verejných činiteľov preukazovať majetok, zriadenie monitorovacieho mechanizmu).

Dohovor súčasne predpokladá ustanovenie následného monitorovacieho mechanizmu formou konferencie účastníckych štátov. Jej prvú schôdzku by mal zvolať generálny tajomník OSN najneskôr do jedného roka po nadobudnutí platnosti dohovoru.

Dohovor bol otvorený na podpis členským štátom OSN na konferencii na vysokej úrovni v Meride (Mexiko) v decembri 2003. Slovenská republika v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1109 z 26. novembra 2003 dohovor podpísala dňa 9. decembra 2003.

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 2 z 11. januára 2006 súhlasila s ratifikáciou dohovoru a poverila predsedu vlády predložiť tento dohovor na vyslovenie súhlasu Národnej rade Slovenskej republiky.

V zmysle článku 68 ods. 1 dohovor nadobudol platnosť deväťdesiaty deň odo dňa uloženia tridsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe dňa 14. decembra 2005.

Predkladaný návrh na vyslovenie súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky s dohovorom nadväzuje na aktivity a úsilie Slovenskej republiky v oblasti boja proti korupcii regionálnymi tzv. protikorupčnými dohovormi ako je Trestnoprávny dohovor Rady Európy o korupcii, Občianskoprávny dohovor Rady Európy o korupcii a Dohovor OECD proti podplácaniu zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách. Preto ratifikácia Dohovoru OSN proti korupcii je vysoko aktuálna.

Ustanovenia dohovoru sú v slovenskom právnom poriadku implementované predovšetkým v Trestnom zákone (zákon č. 300/2005 Z.z.) a Trestnom poriadku (zákon č. 301/2005 Z.z.), ktoré nadobudli účinnosť dňa 1. januára 2006.

Predkladaný dohovor má v zmysle článku 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky charakter prezidentskej medzinárodnej zmluvy, na ktorej vykonanie je potrebný zákon.